

KLAGEOVERSIGT

Klager og afgørelser i 2023

Resumé:

I 2023 har DN klaget over 170 myndighedsafgørelser. Det er flere klager end årene før, men færre end gennemsnittet for de sidste 10 år.

I 2023 har DN modtaget færre afgørelser fra Nævnenes hus end årene før. DN har fået helt eller delvist medhold i 74 % af de realitetsbehandlede klager. Det ligger lidt over resultaterne fra de foregående år, men på niveau med det 10-årige gennemsnit. Fordelt på lovområder, har DN fået helt eller delvist medhold i 77 % af klagerne inden for naturbeskyttelsesloven, 63 % inden for planloven, 100 % inden for husdyrbrugsloven, 100 % inden for miljøbeskyttelsesloven, 58 % inden for miljøvurderingsloven og 80 % inden for øvrig lovgivning – se uddybning i tabel 8-12. Vinderprocenten udregnes som forholdet mellem det antal klager DN får helt eller delvist medhold i, sammenholdt med det antal klager DN ikke får medhold i. Klager der ikke er realitetsbehandlede - fordi de enten er afviste eller frafaldne, indgår ikke i beregningerne.

Et overblik over antallet af indsendte og afgjorte klager og klageresultaterne for de seneste 10 år fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Resume af indsendte og afgjorte klager de seneste 10 år

År	Indsendte klager	Afgjorte klager	Medhold
2023	170	128	74%
2022	156	155	70%
2021	163	273	63%
2020	209	174	63%
2019	197	137	81%
2018	175	92	91%
2017	156	117	81%
2016	155	132	58%
2015	198	184	61%
2014	242	209	60%

Klager og samfund

DN fungerer som naturens advokat i forhold til den måde, landets natur-, miljø- og planlovgivning administreres.

DN har mulighed for at klage efter de samme regler, som gælder for almindelige borgere eller andre lignende organisationer og foreninger. Reglerne fremgår som oftest direkte af de forskellige natur-, miljø og planrelaterede love. I nogle sager kan alle borgere og foreninger m.v. klage. I andre sager kan for eksempel grundejere og naboer klage. Og så kan lokale og/eller landsdækkende organisationer eller foreninger klage, hvis de har en væsentlig interesse i sagen, eller de har et formål om at beskytte natur og miljø eller sikre rekreative interesser.

En klage involverer altid mennesker og økonomi, og derfor bruger DN sin mulighed for at klage med omtanke. Selvom DN på årsbasis modtager kopi af over 15.000 sager, der kan klages over, klager foreningen kun over 150-200 myndighedsafgørelser om året, men får til gengæld medhold eller delvist medhold i langt størstedelen.

Når DN klager, er det typisk, fordi vi vurderer, at en myndighedsafgørelse kan være til skade for natur, landskab og/eller miljø. Det kan f.eks. være, hvis en kommune har givet tilladelse til nyt byggeri eller anlæg i eller nær et værdifuldt naturområde, eller hvis det ikke er tilstrækkeligt redegjort for i afgørelsen, at det tilladte ikke vil påvirke sårbare arter negativt. Muligheden for at klage er derfor vigtig i sager, hvor myndighedsafgørelser kan være til skade for natur og miljø. Klagenævnenes afgørelser i sagerne er derudover også vigtige, fordi de medvirker til at fastlægge den lovforklende ramme, som myndighederne skal træffe afgørelse efter. Og så bidrager klagesagerne til at afdække mangler i lovgivningen, som kan vise behovet for ny eller justeret natur- og miljølovgivning.

I 2023 har DN desværre oplevet et øget pres fra politisk hold og fra erhvervsorganisationer for at begrænse borgernes og organisationernes klagemuligheder. Erhvervsorganisationerne peger på, at naturbeskyttelsen står i vejen for en tilstrækkelig hurtig grøn omstilling og for opførelsen af vedvarende energianlæg. Derfor ønsker de naturbeskyttelsen reduceret og rammerne for klagesagsbehandlingen strammet.

Det har desværre ført til en række lovforslag i sidste halvdel af 2023 og begyndelsen af 2024, som begrænser klagemulighederne og hensynet til natur og miljø. DN finder udviklingen bekymrende. Dels fordi foreningen vinder en stor del af foreningens klager, hvilket viser behovet for, at myndighedsafgørelserne kan efterprøves. Dels fordi løsninger på klimakrisen bør gå hånd i hånd med løsninger på biodiversitetskrisen, eller som minimum ikke bør forværre den. Dels fordi klagereglerne ikke ses at være et af de store problemer for hastigheden i den grønne omstilling. Og dels fordi den folkelige opbakning til udviklingen af samfundet er væsentlig – også når det drejer sig om grøn omstilling – en opbakning som risikerer at falde, hvis ikke myndighedernes afgørelser relativt let kan efterprøves i en klageinstans.

DN vil i 2024 fortsætte kampen for naturen, og for at borgerne og organisationernes klageadgang og retten til at prøve myndighedernes indholdsmæssige afgørelser opretholdes. Det er vigtigt for borgerinddragelsen og retsopfattelsen, og det er vigtigt for sikringen af den eksisterende natur og miljøet.

Indsendte klager

DN modtager årligt kopi af tusindvis af afgørelser fra myndighederne inden for lovgivningen om natur, miljø og planlægning. På baggrund af en stikprøve estimeres det, at DN modtager kopi af langt mere end 15.000 afgørelser årligt, som foreningen kan skrives høringsvar til eller påklage til Nævnenes Hus.

Med 170 klager i 2023, som svarer til et gennemsnit på 1-2 klager per kommune om året, klager DN dermed meget lidt.

DN klager, hvis foreningen bliver opmærksom på en sag, hvor myndighederne ikke tager de nødvendige natur- og miljøhensyn i afgørelsen. Antallet af klager, og deres fordeling på fagområder og kommuner, er dels et udtryk for foreningens aktuelle allokering af ressourcer til arbejdet med klagesager, dels antallet af afgørelser i kommunerne og dels kvaliteten i den kommunale beslutning/afgørelse i relation til lovgrundlaget.

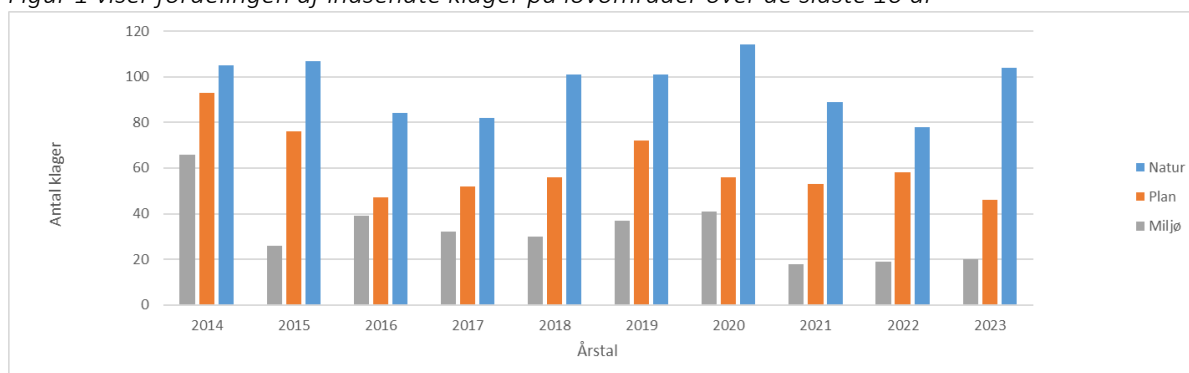
Nedenfor viser tabeller og figurer fordelingen af de indsendte klager på lovområder. For alle tabeller gælder det, at der enkelte steder kan være små uoverensstemmelser mellem det noterede antal klager under specifikke paragraffer, og så opgørelsen over det samlede antal klager for lovområdet, da visse klager vedrører flere lovgrundlag.

Flertallet af DN's klager ligger inden for afgørelser truffet efter naturbeskyttelsesloven, mens et mindretal af klager ligger inden for planloven og miljøbeskyttelsesloven. Der udover indsender foreningen også klager efter andre love af betydning for natur og miljø i bred forstand. Se tabel 2.

Tabel 2: Indsendte klager fordelt på lovområder

År	Natur	Plan	Miljø
2023	104	46	20
2022	78	58	19
2021	89	53	18
2020	114	56	41
2019	101	72	37
2018	101	56	30
2017	82	52	32
2016	84	47	39
2015	107	76	26
2014	105	93	66

Figur 1 viser fordelingen af indsendte klager på lovområder over de sidste 10 år

Naturbeskyttelsesloven

Tabel 3 viser oversigten over de indsendte klager efter Naturbeskyttelsesloven. Det fremgår, at klagerne på linje med de foregående år primært omhandler dispensationer til tilstandsændringer i beskyttede naturtyper (§3) og dispensationer fra naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer inden for sø, å, skov og strand. Særligt på §3 området er der indsendt markant flere klager i 2023 end de foregående år. Stigningen i § 3-klager skyldes hovedsageligt sagen om de hundrede vis af ulovlige sommerhuse og andet byggeri m.v. i beskyttet natur på Holmsland Klit i Ringkøbing-Skjern Kommune. Aktuelt er kommunen i gang med at lovliggøre byggerierne, hvilket har medført en række klager fra DN over kommunens lovliggørende dispensationer. Læs mere om sagen [her](#).

Tabel 3: Indsendte klager – Naturbeskyttelsesloven

År	Naturtyper (§3)	Bygge- og beskyttelseslinjer	Adgang	Frednings-dispensationer	Andet	I alt
2023	41	18	1	18	0	74
2022	21	11	13	12	3	56
2021	23	14	5	9	3	54
2020	33	42	1	6	1	83
2019	16	28	2	13	1	60
2018	12	25	2	12	1	52
2017	28	18	2	8	1	53
2016	28	22	2	7	1	64
2015	42	17	4	5	2	70
2014	31	39	7	12	1	90

Planloven

Antallet af klager efter planloven er lavere end året før og lavere end gennemsnittet de sidste 10 år, både for klager efter landzonetilladelser og retlige klager om lokalplaner og kommuneplaner – se tabel 4.

Tabel 4: Indsendte klager – Planloven

År	Landzone-tilladelse (§35)	Retlige spørgsmål (§58)	I alt
2023	36	10	46
2022	45	13	58
2021	35	18	53
2020	40	16	56
2019	54	18	72
2018	35	24	59
2017	37	15	52
2016	38	9	47
2015	62	14	76
2014	81	12	93

Miljøområdet

Inden for miljøområdet ligger antallet af indsendte klager på niveau med de tidligere år, men noget under gennemsnittet grundet ændrede ressourcer på området, og ændret lovgrundlag for husdyrbrug – se tabel 5.

I 2023 fyldte miljø sagen om det norske olie-spildevand og RGS Nordic i Slagelse kommune meget i DN's arbejde med miljø sager. Sagen er et eksempel på, at DN kan påvirke sager allerede i høringsfasen. Konkret var situationen den, at virksomheden RGS Nordic importerede, rensede og slutteligt lukkede spildevand med miljøfarlige stoffer over gældende grænseværdier ud i Agersø sund, til stor skade for havmiljøet. Importen lod sig gøre, fordi miljøministeriet behandlede spildevandet efter regler om nyttiggørelse. Det på trods af, at olieindholdet i spildevandet er meget ringe, og derfor vanskeligt kan nyttiggøres. For DN startede sagen med et meget kritisk høringssvar til kommunens udkast til

ny miljøgodkendelse. Siden fulgte en omfattende kritik af Miljøministeriets fortolkning af reglerne for de så kaldte blandingszoner. Zonerne betød, at der blev udledt spildevand til havmiljøet, som overskred de miljømæssige grænseværdier, fordi det ikke kunne renses ordentligt. Det er siden erkendt, at der nok snarere var tale om bortskaffelse af det olieholdige spildevand mere end om nyttiggørelse af olien, og det er ikke tilladt. Derfor har sagen ført til, at miljøministeriets fortolkning af EU-reglerne nu er ændret i retning af større inddragelse af miljøhensyn, og med krav om at en større del af indholdet i det importerede spildevand skal kunne nyttiggøres, hvis det skal kunne importeres til Danmark. Sagen har også ført til, at det fremover er staten som får til opgave at udstede miljøgodkendelser til virksomheden. Sagen er et eksempel på, at arbejde med sager og hørings svar har stor betydning, også selvom det ikke førte til, at der i 2023 blev indsendt en klage i sagen.

Tabel 5: Indsendte klager – Miljølovgivning

År	MBL kap3 §19 Jord & grundvand	MBL kap4 §28-30 Overfladevand	MBL kap. 5 Forurenende virksomhed	Husdyr	Havmiljø	Vandforsyning	Okker	Andet	I alt
2023	3	6	0	6	1	4	0	0	20
2022	1	2	3	7	4	0	0	2	19
2021	2	5	0	7	0	4	0	0	18
2020	3	4	11	17	1	3	0	2	41
2019	4	4	7	9	1	9	0	3	37
2018	1	5	9	10	0	5	0	0	30
2017	1	6	16	5	0	3	2	0	32
2016	3	4	10	14	2	6	0	0	39
2015	2	2	7	10	3	2	0	0	26
2014	3	2	16	21	0	24	0	0	66

Øvrig lovgivning

DN klager i begrænset omfang også over afgørelser efter andre love af betydning for natur og miljø. Klagerne fremgår af tabel 6.

Tabel 6: indsendte klager – Natur øvrige love

År	Vandløb	Råstof	Skov	Miljøvurdering	Museum	Kystbeskyttelse	I alt
2023	3	4	4	14	0	4	30
2022	0	3	4	8	4	3	22
2021	1	3	2	21	7	1	35
2020	0	1	3	20	7	0	31
2019	5	3	2	25	5	1	41
2018	6	6	5	25	6	1	49
2017	3	2	1	12	10	1	29
2016	4	0	2	8	5	1	20
2015	5	1	3	17	11	0	37
2014	2	2	0	7	1	3	15

Andet - i 2023 er der desuden én klage over en byggetilladelse

Afgjorte klager

I 2023 har DN modtaget 128 afgørelser fra Nævnenes hus. Antallet af afgørelser er dels et udtryk for, hvor mange klager DN har indsendt de foregående år, og dels hvor mange sager Nævnenes hus har til behandling i forhold til de tilgængelige ressourcer de har til rådighed. Tabel 7 viser en oversigt over antallet og resultaterne af de afgjorte klager fra de seneste 10 år.

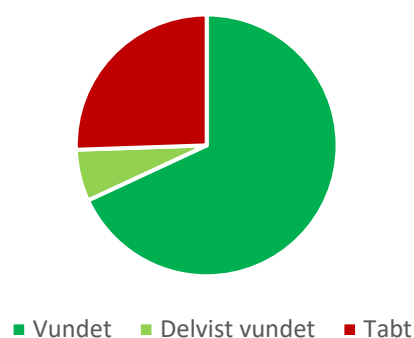
Tabel 7: Afgjorte klager i 2023

År	Afgjorte klager	Vundne/delvist vunde klager	Tabte klager	Ikke realitetsbehandlet	Helt eller delvist medhold
2023	128	73	25	30	74%
2022	155	81	35	39	70%
2021	273	147	88	38	63%
2020	174	75	45	54	63%
2019	137	75	18	44	81%
2018	92	51	9	36	91%
2017	117	71	15	31	81%
2016	132	64	47	21	58%
2015	184	100	63	21	61%
2014	209	103	70	36	60%

Af de afgjorte klager har DN fået helt eller delvist medhold i 73 sager, og har ikke fået medhold i 25 sager, svarende til at foreningen har fået helt eller delvist medhold i 74 % af de realitetsbehandlede klager – se figur 2. Vinderprocenter i 2023 er dermed lidt højere end året før og på niveau med gennemsnittet over de sidste 10 år.

Derudover er 30 klagesager afsluttede uden behandling af klagens indhold. I 8 af sagerne har nævnene afvist, at behandle klagerne for eksempel fordi klagen er indsendt efter klagefristen, eller der klages over forhold som klagenævnene ikke har kompetence til at tage stilling til, eller forhold som lovgrundlaget ikke tillader nævnene at tage stilling til. Derudover er 22 klager frafaldet. Det kan blive aktuelt at frafalde en klage, hvis DN i dialog med myndigheden eller den påklagede har fundet en god løsning som gør klagen unødvendig, eller hvis nye oplysninger i sagen tilsvarende gør klagen uaktuel. Det sker også, at myndighederne selv trækker deres afgørelser tilbage efter modtagelsen af en klage. De afviste eller frafaldne klager indgår ikke i beregning af hvor stor en procentdel af klagerne DN har fået helt eller delvist medhold.

Figur 2: Realitetsbehandlede klagesager 2023

Generelt har DN en høj procent af vundne og delvist vundne klager på de fleste lovområder. Det er dels et resultat af et højt fagligt niveau i klagesagerne, tilbageholdenhed med at klage over mere usikre klager og et godt samarbejde mellem DN's lokale afdelinger og sekretariatet.

Netop klagesager er med til at sætte den lovfortolkende ramme for myndighedernes afgørelser efter de danske natur-, miljø og planlove. Af den grund er det væsentligt, at DN løbende udfordrer lovfortolkningen i en mere natur- og miljøvenlig retning.

Nedenfor viser tabeller og figurer fordelingen af de afgjorte klager på lovområder. For enkelte tabeller kan der være små uoverensstemmelser mellem det noterede antal klager under specifikke paragraffer, og så opgørelsen over det samlede antal klager for lovområdet, da visse klager vedrører flere lovgrundlag.

Naturbeskyttelsesloven

Tabel 8 viser resultatet af klagesagerne indenfor naturbeskyttelsesloven. Den samlede vinderprocent er lidt højere end året før og på niveau med gennemsnittet over de sidste 10 år. Der ses generelt en høj vinderprocent inden for de forskellige kategorier, men særligt inden for de beskyttede naturtyper (NBL §3 = 82%) og for bygge- og beskyttelseslinjer (88%), får foreningen medhold eller delvist medhold i langt størstedelen af klagerne. Kategorien "andet" dækker sager om for eksempel adgang og skiltning i det åbne land. I en væsentlig andel af de sager hvor DN har fået helt eller delvist medhold, har klagenævnet bl.a. vurderet, at der ikke er taget tilstrækkelige hensyn til beskyttede arter i henhold til EU's habitatdirektiv – de så kaldte bilag IV-arter. Når DN har fået medhold i sagerne skyldes det, at der ikke er foretaget tilstrækkelige undersøgelser i forhold til bilag IV-arternes forekomster eller, at det i øvrigt ikke er tilstrækkeligt sikret, at tilladelsen ikke medfører skade på et yngle-rasteområde for en bilag IV-art.

Tabel 8: Afgjorte klager fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, Naturbeskyttelsesloven

	Vundet	Delvis vundet	Frafaldet	Frafaldet efter dialog	Afvist	Tabt	I alt	Vinderprocent
2023	22	1	4	1	1	7	36	77%
2022	26	1	4	3	6	10	50	73%
2021	43	4	3	2	2	23	77	67%
2020	25	4	11	4	7	11	63	71%
2019	23	4	3	4	5	9	48	75%
2018	22	0	2	5	5	4	38	85%
2017	15	2	5	1	8	4	35	81%
2016	18	1	3	0	3	17	42	53%
2015	26	7	0	0	6	26	65	56%
2014	37	1	9	0	8	27	82	57%
Naturtyper (§3)								
	Vundet	Delvis vundet	Frafaldet	Frafaldet efter dialog	Afvist	Tabt	I alt	Vinderprocent
2023	8	1	2	1	0	2	14	82%
2022	16	1	2	1	1	1	22	94%
2021	15	3	1	1	2	5	27	78%
2020	7	0	5	3	4	4	24	58%
2019	10	1	0	2	2	1	16	92%
2018	10	0	0	2	3	1	16	91%
2017	8	0	4	1	5	2	20	80%
2016	13	1	1	0	2	4	21	78%
2015	9	1	0	0	1	6	17	63%
2014	16	0	4	0	3	7	30	70%
Bygge- og beskyttelseslinjer								
	Vundet	Delvis vundet	Frafaldet	Frafaldet efter dialog	Afvist	Tabt	I alt	Vinderprocent
2023	7	0	1	0	0	1	9	88%
2022	5	0	2	2	3	3	15	63%

2021	19	1	1	1	0	10	32	67%	
2020	11	4	4	1	3	6	29	71%	
2019	9	2	3	2	3	5	24	69%	
2018	9	0	1	4	2	3	19	75%	
2017	9	1	1	0	1	1	13	91%	
2016	4	0	1	0	0	4	9	50%	
2015	11	5	0	0	3	11	30	59%	
2014	15	0	3	0	1	11	30	58%	
Fredningsdispensationer									
	Vundet	Delvis vundet	Frafaldet	Frafaldet efter dialog	Afvist	Tabt	I alt	Vinderprocent	
2023	5	0	2	0	1	2	10	71%	
2022	4	0	0	0	2	5	11	44%	
2021	6	0	1	0	0	5	12	55%	
2020	6	0	2	0	0	1	9	86%	
2019	1	0	0	0	0	3	4	25%	
2018	4	0	1	0	0	0	5	100%	
2017	1	1	0	0	1	2	5	50%	
2016	2	0	1	0	1	7	11	22%	
2015	1	1	0	0	2	6	10	25%	
2014	1	0	2	0	1	7	11	13%	
Andet i naturbeskyttelsesloven									
	Vundet	Delvis vundet	Frafaldet	Frafaldet efter dialog	Afvist	Tabt	I alt	Vinderprocent	
2023	4	0	0	0	0	2	6	67%	
2022	1	0	0	0	0	1	2	50%	
2021	4	0	0	0	0	3	7	57%	
2020	1	0	0	0	0	0	1	100%	
2019	3	1	0	0	1	0	5	100%	
2018	0	0	0	0	0	0	0	0%	
2017	0	0	0	0	0	0	0	0%	
2016	0	0	0	0	1	3	4	0%	
2015	5	0	0	0	0	3	8	63%	
2014	3	1	0	0	1	1	6	80%	

Planloven

DN har fået helt eller delvist medhold i 63 % af de afgjorte klagesager inden for planlovens område – se tabel 9. Det ligger lige under sidste års vinderprocent og er lidt lavere end det 10-årige gennemsnit.

Der er noget færre afgørelser om landzonesager end året før, men vinderprocent er lidt højere - på 75 %. Klager over landzonetilladelser er til fuld prøvelse. Det betyder, at klagenævnene ud over mere retlige forhold, også må tage stilling til for eksempel om det tilladte er hensigtsmæssigt i forhold til de natur-, miljø- og landskabsinteresser der skal varetages i landzonen.

Omvendt er antallet af afgørelser om kommune- og lokalplaner ca. på niveau med året før, mens vinderprocenten er lidt lavere. Afgørelser om kommune- og lokalplaner omhandler ofte diverse byformål, hvor særligt planlægning for nye boligområder og sommerhusområder som inddrager det åbne land til bebyggelse udgør en betydelig del. Klagerne er

svære at vinde, da klagenævnet kun må behandle de så kaldte retlige spørgsmål om for eksempel processer og frister. Kun relativt få mere natur-, miljø og planfaglige spørgsmål kan påklages. Retlige og indholdsmæssige spørgsmål af relevans for DN's klagearbejde om planer er blandt andet, om der er taget tilstrækkelige hensyn til beskyttede arter i henhold til EU's habitatdirektiv – de så kaldte bilag IV-arter, til hensyn til kysterne i henhold til kystnærhedszonen, til udledninger til vandmiljøet eller sager hvor inddragelsen af det åbne land overstiger kommunernes reelle behov for nye byvækstarealer.

Tabel 9: Afgjorte klager fra Planklagenævnet efter planloven

År	Vundet	Delvist-vundet	Frafaldet	Frafaldet efter dialog	Afvist	Tabt	I alt	Vinderprocent
Planloven i alt								
2023	18	1	5	0	1	11	36	63%
2022	22	6	6	2	6	14	56	67%
2021	57	3	8	0	8	28	104	68%
2020	21	3	6	2	3	19	54	56%
2019	18	8	5	5	1	4	41	87%
2018	11	1	1	2	4	3	22	80%
2017	24	3	3	0	2	7	39	79%
2016	21	4	2	0	1	17	45	60%
2015	31	8	5	0	0	23	67	63%
2014	56	3	7	0	3	30	99	60%
Landzone (§35)								
2023	14	1	3	0	1	5	24	75%
2022	19	5	6	2	5	9	46	73%
2021	44	2	6	0	3	13	68	78%
2020	18	2	6	0	3	8	37	71%
2019	18	8	4	3	1	2	36	93%
2018	11	0	1	2	1	2	17	85%
2017	21	3	3	0	2	4	33	86%
2016	21	2	2	0	0	13	38	64%
2015	30	6	3	0	0	17	56	68%
2014	55	3	7	0	2	18	85	76%
Kommune og lokalplaner (§58)								
2023	4	0	2	0	0	6	12	40%
2022	3	1	0	0	1	5	10	44%
2021	13	1	2	0	5	15	36	48%
2020	3	1	0	2	0	11	17	27%
2019	0	0	1	2	0	2	5	0%
2018	0	1	0	0	3	1	5	50%
2017	4	0	0	0	0	3	7	57%
2016	0	2	0	0	1	4	7	33%
2015	1	2	2	0	0	6	11	33%
2014	1	0	0	0	1	12	14	8%

Miljølovgivning

Der er samlet set meget høje vinderprocenter inden for miljøbeskyttelsesloven og husdyrbrugsloven, som dog er baseret på ret få afgørelser – se tabel 10. I 2018 blev husdyrbrugsloven ændret på en måde som betød, at der er færre relevante forhold som kan påklages. Det betyder, at der siden da er væsentligt færre klager og afgørelser om husdyrbrug.

Tabel 10: Afgjorte klager fra Miljø- og Fødevareklagenævnet efter miljøbeskyttelsesloven m.fl.

År	Vundet	Delvist-vundet	Frafaldet	Frafaldet efter dialog	Afvist	Tabt	I alt	Vinderprocent
Husdyrbrugsloven								
2023	4	2	0	1	0	0	7	100%
2022	7	1	2	1	0	0	11	100%
2021	9	0	2	0	0	2	13	82%
2020	5	0	2	0	0	2	9	71%
2019	3	2	4	1	0	0	10	100%
2018	3	0	0	1	0	0	4	100%
2017	7	2	0	0	0	1	10	90%
2016	3	1	1	0	1	2	8	67%
2015	7	3	1	0	0	4	15	71%
2014	2	0	4	0	0	8	14	20%
Miljøbeskyttelsesloven								
2023	6	1	1	0	1	0	9	100%
2022	2	0	0	0	1	2	5	50%
2021	11	3	0	0	3	8	25	64%
2020	3	1	6	0	2	2	14	67%
2019	4	1	3	1	1	0	10	100%
2018	4	1	3	2	2	0	12	100%
2017	2	0	2	1	2	1	8	67%
2016	5	2	3	0	1	2	13	78%
2015	3	0	1	0	2	2	8	60%
2014	5	1	2	0	3	4	15	60%

Miljøvurderingsloven

Planer og projekter kan være omfattet af regler om miljøvurdering. I første omgang skal myndighederne træffe afgørelse om, hvorvidt en plan eller et projekt skal miljøvurderes. Beslutter myndigheden, at det ikke er tilfældet, kan denne beslutning påklages. Hvis myndigheden omvendt beslutter, at der skal gennemføres en miljøvurdering, så kan miljøvurderingen af planer påklages efter miljøvurderingsloven, samtidigt med at planen kan påklages efter reglerne i planloven. Handler det om konkrete projekter, så gennemføres der en miljøkonsekvensvurdering, som munder ud i en konkret tilladelse til projektet - en så kaldt §25-tilladelse som også kaldes for en VVM-tilladelse. Denne tilladelse kan påklages, mens selve miljørapporten som ligger til grund for tilladelsen ikke kan påklages. Det er relativt nyt, at klagerne opgøres i en selvstændig tabel, hvorfor tabellen kun går tilbage til 2020. – se tabel 11.

En stor del af de afgørelser hvor DN får helt eller delvist medhold handler om, at myndighederne ikke i tilstrækkelig grad får vurderet eller varetaget hensynet til beskyttede arter i henhold til EU's habitatdirektiv – de så kaldte bilag IV-arter. Men afgørelserne kan også omhandle andre forhold, omkring manglende eller mangelfulde vurderinger af påvirkningen af anden beskyttet natur, miljø eller landskaber.

Tabel 11: Afgjorte klager efter miljøvurderingsloven (planer og konkrete projekter/VVM)

År	Vundet	Delvist vundet	Frafaldet	Frafaldet efter dialog	Afvist	Tabt	I alt	Vinder-procent
2023	7	0	0	1	1	5	14	58%
2022	7	1	2	0	1	8	19	50%
2021	10	0	1	0	5	23	39	30%
2020	5	0	3	0	1	13	22	28%
Klager over afgørelser om ikke VVM-pligt for konkrete projekter								
2023	3	0	0	1	0	0	4	100%
2022	3	1	1	0	0	4	9	50%
2021	2	0	1	0	2	7	12	22%
2020	3	0	0	0	0	4	7	43%
Klager over §25 tilladelser - også kaldet VVM-tilladelser til konkrete projekter								
2023	1	0	0	0	0	1	2	50%
2022	1	0	1	0	0	0	2	100%
2021	4	0	0	0	0	5	9	44%
2020	0	0	0	0	1	3	4	0%
Klager over afgørelser om ikke at miljøvurdere planer								
2023	3	0	0	0	1	3	7	50%
2022	3	0	0	0	0	3	6	50%
2021	3	0	0	0	1	1	5	75%
2020	0	0	3	0	0	4	7	0%
Klager over miljøvurdering af planer								
2023	0	0	0	0	1	2	3	0%
2022	0	0	0	0	1	1	2	-
2021	1	0	0	0	2	10	13	9%
2020	2	0	0	0	0	2	4	50%

Øvrig lovgivning

Tabel 12 viser de afgjorte klager inden for øvrig lovgivning. Fordelingen af sagerne på lovområder fremgår af tabel 13.

Tabel 12: Afgjorte klager fra Miljø- og Fødevareklagenævnet inden for øvrig lovgivning

År	Vundet	Delvist vundet	Frafaldet	Frafaldet efter dialog	Afvist	Tabt	I alt	Vinder-procent
2023	11	1	6	1	3	3	25	80%
2022	7	1	4	0	1	1	14	89%
2021	9	0	1	3	0	4	17	69%
2020	15	0	7	1	4	15	42	50%
2019	14	1	5	0	4	5	29	75%
2018	7	1	2	3	3	3	19	73%
2017	16	2	6	0	3	6	33	75%
2016	11	1	3	0	3	13	31	48%
2015	23	1	3	0	5	11	43	69%
2014	9	1	1	0	3	6	20	63%

OBS: I perioden 2014-2020 indgik VVM-afgørelser også i denne opgørelse.

Tabel 13: Oversigt over antal klager inden for forskellige lovområder behandlet af Miljø- og fødevareklagenævnet som ikke fremgår af ovenstående tabeller.

	2019	2020	2021	2022	2023
Skovloven	2	2	3	2	3
Museumsloven	8	5	4	3	3
Vandforsyningslovens	6	3	1	1	3
Vandløbsloven	2	4	4	1	2
Okkerloven	1	1			
Råstof	2	2	3	2	6
Spildevand		2			
Forvaltningsloven		2			1
Jordressource (skovrejsning)					1
Jordforurening		1			
Kystbeskyttelse		1	2	4	3
Fremme af VE					1
Havmiljø				1	2
Total	21	23	17	14	25